

Nr 218.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 2 och 4 §§ förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser; given Stockholms slott den 18 mars 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 2 och 4 §§ förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

B. v. Stockenström.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 1, 2 och 4 §§ förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser.

Härigenom förordnas, att 1, 2 och 4 §§ förordningen den 15 juni 1923 angående skogsvårdsstyrelser skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Skogsvårdsstyrelse, som jämlikt skogsvårdslagen skall finnas för uppsikt över lagens efterlevnad, skall bestå inom vart och ett av Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom varje annat landstingsområde av tre med skogsförhållandena i orten förtrogna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva antalet av landstinget och halva antalet av hushållningssällskapet. Finnes inom landstingsområde mera än ett hushållningssällskap, utses för varje hushållningssällskap en ledamot samt av landstinget så många ledamöter, som hushållningssällskapen äro. Suppleanter till lika antal som ledamöterna utses för samma tid och på enahanda sätt som dessa.

Sammanfaller — — — förfaras.

2 §.

Hos skogsvårdsstyrelse — — — forstmästarekurs.

Därjämte må skogsvårdsstyrelse, där så finnes erforderligt, anställa andra tjänstemän med skoglig utbildning, som i första stycket sägs.

4 §.

Skogsvårdsstyrelse har till uppgift att

a) befrämja den enskilda skogshushållningen genom utbredande av kunskap i skogsskötsel, beviljande av bidrag till och utförande av arbeten för skogskultur, särskilt där sådana vid uppkommen skada å skogen skulle bliva för den enskilde betungande, samt vidtagande i övrigt av åtgärder, ägnade att befordra en förbättrad skogshushållning;

b) föranstalta — — — beskaflenhet;

c) utöva — — — begäres;

d) förvalta — — — skogsvårdskassan;

e) antaga och med omhänderhavda medel avlöna dels i 2 § omnämnda tjänstemän, så ock sekreterare, där särskild sådan erfordras, dels ock där-

utöver, i den mån så prövas nödigt, skogligt utbildade tillsyningsmän (*länsskogvaktare*) ävensom kontorsbiträden samt att utfärda instruktioner för dessa;

f) fastställa — — — kännedom.

Önskar i annat fall än i gällande skogsvårds- och andra lagar angivits ägare eller innehavare av skogsmark sakkunnig hjälp eller anvisning för tillämnad avverkning eller i avseende å skogsmarks behandling, må skriftlig anmälan därom göras hos skogsvårdsstyrelsen, som förordnar lämplig person att lämna sökanden den hjälp eller de upplysningar han begärt. På skogsvårdsstyrelse ankommer att föreskriva de villkor, under vilka skogsägare må erhålla sådant biträde av styrelsens tjänstemän; ägande styrelse därvid att i fall av behov lämna dylikt biträde avgiftsfritt.

Skogsvårdsstyrelse — — — fastställer.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 1933.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 mars 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENNER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet von Stockenström, anför:

I samband med genomförande av det förslag till lag om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden, Kungl. Maj:t förut i dag i proposition (nr 217) till riksdagen framlagt, torde vissa ändringar böra vidtagas i förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser.

Jag torde till en början få erinra, att omförmälda lagförslag innefattar föreskrift därom, att uppsikten över de enskilda skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker samt Särna och Idre socknar av Kopparbergs län, vilka nu lyda under förordningen den 18 juni 1915 (nr 251) angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden, den s. k. lappmarkslagen, och vilka enligt förslaget skola föras under den nya lagen, skall utövas av skogsvårdsstyrelserna inom Västerbottens, Norrbottens och Kopparbergs läns landstingsområden. Vidare torde jag böra nämna, att enligt 1 § i 1923 års förordning skogsvårdsstyrelse skall inom varje landstingsområde bestå av tre med skogsförhållandena i orten förtrogna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t, en av landstinget och en av hushållningssällskapet. Finnes inom landstingsområde mera än ett hushållningssällskap, utses för varje hushållningssällskap en ledamot samt av landstinget så många ledamöter, som hushållningssällskapen äro. Suppleanter skola till lika antal som ledamöterna utses för samma tid och på enahanda sätt som dessa. Skogsvårdsstyrelse har till uppgift, bland annat, enligt stadgande under a) i förordningens 4 § första stycket, att befrämja den enskilda skogshushållningen genom utbredande av kunskap i skogsskötsel, beviljande av bidrag till och utförande av arbeten för skogskultur, särskilt där sådana i fall, som i 10 § skogsvårdslagen avses, skulle bliva för den enskilde betungande, samt vidtagande i övrigt av åtgärder, ägnade att befordra en förbättrad skogshushållning.

Såsom jag till det nyssberörda proposition bilagda stadsrådsprotokollet den 26 februari 1932 anfört hava 1927 års skogssakkunniga för lappmarken i sitt den 31 mars 1931 avgivna betänkande (Statens offentliga utredningar 1931: 10) framlagt förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 2 och 4 §§ i förordningen angående skogsvårdsstyrelser. Enligt berörda förslag (betänkandet sid. 204—205) skall i förordningens 1 § upptagas stadgande av innehåll, att skogsvårdsstyrelse inom Kopparbergs läns, Västerbottens läns och Norrbottens läns landstingsområden skall bestå av fem med skogsförhållandena i orten förtrogna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt övriga till hälften av vardera landsting och hushållningssällskap. Skogsvårdsstyrelsernas uppgift att befrämja den enskilda skogshushållningen genom beviljande av bidrag till och utförande av arbeten för skogskultur har föreslagits skola särskilt gälla i fall, där sådana inom lappmarkerna samt Särna och Idre socknar eller eljest vid uppkommen skada å skogen skulle bliva för den enskilde betungande. Vidare hava i 2 och 4 §§ av förordningen föreslagits vissa ändringar, sammanhängande därmed, att skogsvårdsstyrelserna skulle — på sätt framgår av mitt anförande den 26 februari 1932 — äga anställa icke blott, såsom förordningen förutsätter, länsjägmästare och biträdande länsjägmästare utan även vissa andra tjänstemän med enahanda högre skogligen utbildning som de nu nämnda. Slutligen hava av hänsyn till den föreslagna nya lagen vissa smärre ändringar av huvudsakligen formell karaktär i 1 och 4 §§ ansetts påkallade.

I motiveringen till sitt förslag anföra sakkunniga:

De nya uppdrag, som skogsvårdsstyrelserna få sig förelagda i och med att styrelserna övertaga handhavandet av lappmarkslagen, anse de sakkunniga nödvändiggörä viss komplettering av de nuvarande skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens, Norrbottens och Kopparbergs län. Nu gällande skogsvårdsstyrelseförordning föreskriver, att ledamöterna i skogsvårdsstyrelse skola utgöras av »med skogsförhållandena i orten förtrogna män». Då de nu arbetande skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens, Norrbottens och Kopparbergs län äro valda med tanke på att ledamöterna skola hava kännedom om förhållandena i de delar av länen, varest 1923 års skogsvårdslag tillämpas, synes därför lämpligt, att skogsvårdsstyrelserna i samband med övertagandet av sina nya uppgifter utökas med personer med närmare erfarenhet om skogsförhållandena i de trakter, varest den nya lagen skall gälla. De sakkunniga finna sig därför böra föreslå, att skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län utökas vardera med två personer med kännedom om skogsförhållandena i lappmarkerna samt skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län med två personer med kännedom om skogsförhållandena i Särna och Idre socknar. Den ena av de nya ledamöterna bör väljas av landstinget och den andra av hushållningssällskapet. För var och en av dessa ledamöter bör suppleant väljas efter samma grunder, som nu gällande skogsvårdsstyrelseförordning angiver.

Det torde vidare böra tagas under överbäggande, huruvida skogsvårdsstyrelsernas handhavande av den nya skogslagen, sådan den av de sak-

1927 års
skogssak-
kunniga för
lappmarken.

kunniga utformats, kan motivera fordran på att i skogsvårdsstyrelsen högre skoglig sakkunskap skall representeras genom någon av ledamöterna.

Vad som utmärker den lag de sakkunniga föreslagit och särskilt skiljer densamma från 1923 års skogsvårdslag är bestämmelsen, att avverkning skall ske i enlighet med avverkningsplan. De sakkunniga kunna icke finna denna bestämmelse vara av den art, att skoglig teoretisk fackkunskap ovillkorligen måste krävas inom styrelsen. Erforderlig fackkunskap i skogsuppskattningsfrågor kan tillförsäkras skogsvårdsstyrelsen genom anställande av en särskild på skogsindelningsområdet specialutbildad person, s. k. taxeringsledare, med åliggande att biträda skogsvårdsstyrelsen vid granskning av avverkningsplaner. De skiljaktigheter i övrigt, som förefinnas mellan de sakkunnigas lagförslag och 1923 års skogsvårdslag, äro icke av den betydelse, att de för sig kunna motivera en skärpning av hittills gällande bestämmelser om de kvalifikationer, som skogsvårdsstyrelsens ordförande och ledamöter skola besitta.

Det kan i detta sammanhang framhållas, att 1923 års skogsvårdslag innehåller bestämmelser, som kräva bedömanden och avgöranden, vid vilka högre skoglig sakkunskap måste förutsättas ligga till grund. Trots detta har man icke ansett nödvändigt fordra, att någon skogsvårdsstyrelsens ledamot skall vara skogssakkunnig, utan nöjt sig med att vid styrelsens sida såsom skogligt biträde ställa en skogssakkunnig person, länsjägmästaren. Att i föreliggande förslag till lappmarkslag tillkommit ytterligare bestämmelser, som nödvändiggöra skogliga bedömanden, synes icke behöva föranleda någon ändring i bestämmelserna av den innebörd, som här ifrågasatts.

Yttranden. I infortrat yttrande över sakkunnigas förslag har skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län anført, att det icke kunde anses vare sig erforderligt eller lämpligt att för skötseln av det lilla område skogsproduktiv mark, som Särna och Idre socknar representerade, styrelsens sammansättning skulle så starkt förskjutas, som sakkunniga föreslagit. Styrelsen erinrar, att sagda område i areal icke ens motsvarade ett helt nuvarande länskogvaktaredistrikt, samt framhåller, att sakkunnigas förslag skulle föranleda såväl kostsamma resor som mindre rörlighet i styrelsens förvaltning. Enligt styrelsens mening kan det ifrågasättas, om styrelsen över huvud behövde numerärt förstärkas för att Särna och Idre socknar återbördades till likartade skogliga förhållanden och bestämmelser som de, vilka gällde länets övriga 47 socknar. Skulle speciell lokalkännedom från Särna och Idre anses behöva tillföras styrelsen, finner styrelsen det fullt tillräckligt, om styrelsen förstärktes med en ledamot och en suppleant för denne, vilka ägde sådan kännedom. Berörda ledamot och suppleant borde eventuellt kunna utses genom samverkan mellan landstinget och hushållningssällskapets förvaltningsutskott eller genom Kungl. Maj:ts försorg.

I de yttranden, som i övrigt avgivits i ärendet och vilka omnämnts i förberörda proposition nr 217, har sakkunnigas förslag biträttts eller lämnats utan erinran.

Såsom jag redan i motiveringen till nyssnämnda proposition uttalat bör även enligt min mening den nya lagen medföra viss ökning av skogsvårdsstyrelsernas ledamotsantal. Jag biträder således sakkunnigas förslag, att var och en av skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län utökas med två ledamöter och lika många suppleanter, utsedda på sätt sakkunniga föreslagit bland personer, förtrogna med lappmarkernas skogsförhållanden. Däremot kan jag icke dela sakkunnigas uppfattning, att förstärkning skulle erfordras jämväl av antalet ledamöter och suppleanter i skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län. De skäl, sistnämnda styrelse anfört mot en förändring av styrelsens sammansättning, synas mig böra godtagas. I likhet med sakkunniga finner jag vidare icke erforderligt att uppställa krav på skogligt teoretiska kunskaper hos skogsvårdsstyrelsernas ledamöter.

Departements-
chefen.

Vid angivande av skogsvårdsstyrelsernas uppgifter nämner skogsvårdsstyrelseförordningen främst deras undervisande och stödjande verksamhet. Denna kommer, om lagförslaget bifalles, naturligtvis också de skogar till godo, vilka därigenom läggas under styrelsernas inseende. I likhet med vad som gäller beträffande de under skogsvårdslagen lydande skogarna torde vid beviljande av bidrag till och utförande av arbeten för skogskultur även i fråga om förstnämnda skogar böra såsom särskilt ömmande anses de fall, där skada å skogen uppkommit. Det synes emellertid angeläget, att, såsom sakkunniga föreslagit, skogarna i Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker samt inom Särna och Idre socknar över huvud bliva föremål för skogsvårdsstyrelsernas synnerliga uppmärksamhet och omvårdnad. Man torde härvid ej kunna underlåta att tillmäta den omständigheten en viss betydelse, att dessa skogar icke tidigare kunnat komma i åtnjutande av styrelsernas understödjande verksamhet. Jag vill i detta sammanhang särskilt framhålla vikten av, att även då begränsning enligt nya lagen medgives av den däri stadgade skyldigheten att vidtaga åtgärder för återväxtens betryggande, dylika åtgärder likväl i såvitt möjligt full utsträckning komma till stånd icke blott efter skadegörelse å skogen utan också efter avverkning. Vidare torde styrelsernas understödjande verksamhet böra inriktas på vidtagande av åtgärder, vilka äro att anse såsom ur skogsvårdssynpunkt nyttiga och önskvärda men som med hänsyn till sin omfattning mera sällan torde kunna åläggas jordägaren, såsom exempelvis utdikning av försumpad skogsmark. Emellertid anser jag det icke erforderligt att, på sätt sakkunniga föreslagit, i författnings-texten inrymma särskilda föreskrifter i vad rör lappmarkerna samt Särna och Idre socknar angående skogsvårdsstyrelsernas uppgifter i nu berörda hänseenden.

Skogsvårdsstyrelsernas personalbehov efter den föreslagna utvidgningen av deras verksamhetsområden är icke slutligen utrett. Av förenämnda proposition torde emellertid framgå, att skogsvårdsstyrelserna såväl i Västerbottens och Norrbottens län som i Kopparbergs län bliva nödsä-

kade att anställa förutom länsjägmästare och biträdande länsjägmästare även andra tjänstemän med enahanda skogliga utbildning som dessa. Vissa ändringar av skogsvårdsstyrelseförordningens 2 och 4 §§ synas därför, såsom sakkunniga föreslagit, böra vidtagas. Därjämte torde den nya lagen föranleda vissa jämkningar i förordningen av huvudsakligen formell natur, likaledes i anslutning till sakkunnigas förslag.

Vad angår tiden, då de med hänsyn till det nu sagda erforderliga ändringarna i förordningen angående skogsvårdsstyrelser böra träda i tillämpning, vill jag erinra, att lagen om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden har föreslagits skola träda i kraft den 1 januari 1934. Det synes önskvärt, att skogsvårdsstyrelserna erhålla tillfälle att dessförinnan vidtaga vissa förberedande åtgärder, så att de nämnda dag kunna omedelbart taga itu med de nya uppgifter, som vänta dem. Särskilt vill jag framhålla, att skogsvårdsstyrelserna måste givas möjlighet att före den 1 januari 1934 anställa nödig personal till sitt biträde, och att komplettering av skogsvårdsstyrelsernas i Västerbottens och Norrbottens län sammansättning följaktligen redan tidigare måste hava ägt rum. Emellertid torde de nya styrelseledamöter, som skola väljas av vederbörande landsting, komma att utses först å lagtima möte i september 1933. Då hushållningssällskapens ordinarie sammanträden hållas i november, torde erfordras, att de styrelseledamöter, som av dem skola väljas, utses redan vid 1932 års sammanträden. På grund av vad sålunda anförts, synas ifrågavarande ändringar i skogsvårdsstyrelseförordningen böra vinna tillämpning från och med den 1 oktober 1933. I enlighet med det nu anförda har jag låtit inom jordbruksdepartementet utarbета *förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 2 och 4 §§ förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser.*

Departementschefen uppläser härefter berörda förslag samt hemställer, att detsamma måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Joh:s Thygesen.